

13 lipca 2023 r. świętujemy 105 lat GUS!

13.07.2023

Główny Urząd Statystyczny został utworzony na mocy Reskryptu Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego 13 lipca 1918 r. W niecały rok po odzyskaniu niepodległości Sejm Ustawodawczy uchwalił 21 października 1919 r. ustawę o organizacji statystyki administracyjnej. Przez 105 lat, od daty utworzenia, Główny Urząd Statystyczny – jako jedyna polska instytucja publiczna – nie zmienił swojej nazwy.

Od początku działalności GUS prowadził prace badawcze, budując w ten sposób zasób i potencjał informacyjny odrodzonego państwa. GUS, przez cały okres swojej historii jest urzędem aktywnym. W 1921 r., 1923 r. i 1929 r. współorganizował trzy zjazdy statystyków miejskich, a w 1928 r. i 1930 r. wydał dwie edycje Statystyki miast Polski. Od 1921/22 r. GUS wydawał mapy administracyjne Polski.

Już w 1921 r. GUS przeprowadza pierwszy powszechny spis ludności, a w 1931 r. kolejny. W okresie powojennym spisy powszechne przeprowadzano w 1946 r., 1950 r., 1960 r., 1970 r., 1978 r., 1988 r., 2002 r., 2011 r. i w 2021 r.

Badania prowadzone przez GUS dostarczają użytkownikom danych informacji niezbędnych do projektowania i prowadzenia polityk na szczeblu lokalnym i ogólnokrajowym. Działalność GUS w wymiarze historycznym jak i obecnym nastawiona jest na pozyskiwanie danych społeczno – gospodarczych i modernizowanie metod ich zbierania, opracowywania i prezentowania.

Główny Urząd Statystyczny praktycznie nie zbiera już danych w tradycyjnej papierowej formie, skupiając się na sprawozdawczości elektronicznej oraz korzystając z wielu rodzajów nowych źródeł danych (m.in. Big Data, teledetekcja satelitarna). Na potencjał badawczy i informatyczny, którym obecnie dysponujemy składa się praca i zaangażowanie wielu pokoleń statystyków polskich i gromadzonych przez lata doświadczeń. Polska statystyka publiczna dąży do usprawniania badań statystycznych poprzez zwiększenie efektywności naszych badań przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążeń sprawozdawczych respondentów.

Na potrzeby regularnego tworzenia oficjalnych statystyk krajowych i międzynarodowych wykorzystujemy innowacyjne metody przetwarzania i analizy dużych wolumenów danych typu Big Data. W tym celu korzystamy między innymi z machine learning i opracowujemy rozwiązania programistyczne. Aktywnie poszukujemy coraz lepszych form prezentacji danych, dopasowanych do potrzeb naszych odbiorców. GUS aktywnie uczestniczy w międzynarodowych gremiach UE, ONZ i organizacji statystycznych, angażując się w liczne projekty badawcze i rozwojowe.

Istotnym elementem naszej działalności jest dialog z interesariuszami. Prowadzimy działania integrujące środowiska akademickie, administracji publicznej oraz oświatowe. Chcemy, by statystyka publiczna była blisko ludzi. W tym celu organizujemy szereg wydarzeń i prowadzimy działania, dzięki którym stale poszerzamy grono użytkowników danych statystycznych. Prowadzimy również liczne działania edukacyjne i CSR.